

[Hans Hansen (Rørby).]

rundt i byerne og har betingelser for at sælge billigere end den lille forretning, er det eneste middel, den lille forretningsmand har i konkurrencen, at han selv kan bestemme, hvornår han vil handle med sine kunder.

Man har forskellige former for butikslukning i andre lande. I Norge er det således et rent kommunalt, lokalt problem. I andre lande har man slet ingen lukkelov. Jeg tror ikke, man skal gøre lukketiderne for strenge og stive, som de er gjort her. Jeg kan gå med til, at man beskytter de handlendes medhjælpere og lærlinge, men jeg kan ikke gå med til, og vi fra vor side kan ikke støtte et lovforslag, der forhindrer en mand i at holde sin butik åben, når han vil, hvis han ikke står andre i vejen. Derfor synes jeg, vi må have et andet hovedgrundlag for lovens opbygning. Der trænges til ændringer, som fører lovforslaget i den retning, at man ikke lægger hindringer i vejen for den enkelte mand udover at give en vis beskyttelse for dem, der er afhængige og ikke i stand til at hævde sig gennem organisationerne, og så må de handlende selv kunne bestemme, hvornår de vil lukke deres dør op, og hvornår de vil lukke den i. Det skal hensynet til kunderne regulere. Jeg tror ikke, man behøver her at gribe ind med stive forholdsregler, som kun kan være en hindring for det frie næringslivs virkelige udfoldelse.

Boye Meyer: Som jeg udtalte ved første behandling af lukkelovsforslaget i februar måned i år, gør forskellige interessemodsatninger sig gældende med hensyn til lukketidsbestemmelserne. Fra butikhandelens side er der, som det måske vil være bekendt, en altovervejende stemning for at bevare weekendordningen, og at medhjælperne indenfor butikshandelen nærer det samme ønske, er der naturligvis ikke mindste tvivl om.

Jeg vil gerne til at begynde med understrege, at jeg er enig med den nedsatte kommission i, at tiden nu er blevet en sådan, at man må bort fra de forskellige private aftaler om særlukninger, og at det lukkevirvar, som har hersket i disse år, fremtidig må høre op, så at åbningstiderne i den permanente lukkelov, som nu agtes indført, i størst mulig udstrækning bliver overholdt.

Både de handlende og deres personale er naturligvis fuldstændig klar over, at det er deres arbejde at betjene det købende publikum bedst muligt. Men de har på den anden side den opfattelse, at dette lader sig gøre med de gældende åbningstider, og jeg mener,

at den samme opfattelse gør sig gældende hos et ikke ringe antal af køberne. Det skal imidlertid erkendes, at der hos en lang række repræsentanter for organisationer, herunder også for forskellige kvindeorganisationer, har været en ikke ringe modstand mod den tidligere lørdagslukning. Men mon stillingen efterhånden ikke er den, at i hvert fald de fleste husmødre, også de selverhvervende, har tilpasset sig efter den nugældende ordning, og at modstanden i dag er langt mindre end tidligere. Det går formentlig her som på så mange andre områder, at der skal en vis tid til, inden den fornødne tilpasning slår igennem. En kendsgerning er det imidlertid, at omend beklagelserne med hensyn til lukketiderne om lørdagen ikke helt er op hørt, så er de dog taget betydeligt af.

Der er sikkert ingen, der vil bestride, at butikshandelen har en lang arbejdstid i forhold til mange andre fag, og dette vil på længere sigt skabe visse perspektiver, som man må tage med i betragtningerne. Denne forholdsvis lange arbejdstid, som under de nugældende lukketidsbestemmelser andrager fra 56 til 62 timer ugentlig, vil utvivlsomt vanskeliggøre muligheden for at få den fornødne tilgang af personale, et forhold, jeg senere skal komme tilbage til. Hvis man nu indfører 16-lukningen, er der i høj grad en mulighed for, at medhjælperne vil søge bort fra butikshandelen over i andre erhverv, hvor weekend allerede har en mere permanent karakter. Der er således ikke tvivl om, at en del unge piger, der i dag er beskæftiget i en række forskellige brancher indenfor butikshandelen, vil søge til fabrikker, kontorer og andre fag, hvor weekend er en kendsgerning. Butikshandelen kan med andre ord risikere at komme ud for en betydelig personalemangel, som i det lange løb vil blive til gene ikke alene for indehaverne, men også for det købende publikum.

I forbindelse med arbejdstidens længde står utvivlsomt et andet forhold, som jeg vil pege på, og det er, at der i dag vises stor tilbageholdenhed med hensyn til at søge lærepladser. Man kan ikke undgå at lægge mærke til de mange plakater med påskriften: lærling søges, der findes i butiksvinduerne byen over, ligesom det samme fænomen kan iagttages i dagbladenes annoncespalter. Hvis denne tendens fortsætter og, hvem ved, måske udvikler sig yderligere, kan dette forhold sammen med den lige omtalte personaleafgang let blive katastrofal for butikshandelen. Er det allerede galt nu med lærlingetilgangen, vil tilstanden blive endnu værre, såfremt weekenden afskaffes. Man